

366/51

DRAMA AC ASTUDIAETHAU'R THEATR

DR6: Uned 6 Testun mewn Cyd-destun (Synoptig)

P.M. DYDD MAWRTH, 26 Mehefin 2007

(2½ awr)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfr ateb 12 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **ddau** gwestiwn:

Yn **Adran A** atebwch rannau (a) a (b) ar **un** o'r ddau destun a astudiwyd gennych ar gyfer y papur hwn.

Yn **Adran B** atebwch y cwestiwn ar y testun **arall** a astudiwyd gennych ar gyfer y papur hwn.

Dylai un o'r ddau destun fod cyn-1900 (cwestiynau 1-3 ym mhob adran) a dylai'r llall fod ôl-1900 (cwestiynau 4-7 ym mhob adran).

Mae rhan (a) Adran A yn werth 20 marc.

Mae rhan (b) Adran A yn werth 30 marc.

Mae Adran B yn werth 40 marc.

Cynghorir chi i rannu eich amser yn unol â hynny, gan adael un awr o leiaf ar gyfer Adran B.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Atgoffir chi ei bod yn angenrheidiol i chi ysgrifennu Cymraeg da a chyflwyno eich atebion yn drefnus.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

ADRAN A

Atebwch rannau (a) a (b) ar un o'r ddau destun a astudiwyd gennych.

Rhan (a) Potensial actio, technegol a pherfformio i'w trafod o safbwynt actor a/neu gynllunydd technegol.

Rhan (b) Elfennau thematig a strwythur dramatig.

Dylech gyfeirio at eich profiadau ymarferol yn y cwrs yn gyffredinol (naill ai trwy actio neu sgiliau cynhyrchu technegol), lle ystyriwch fod y fath wybodaeth yn eich cynorthwyo i ateb y cwestiwn.

1. *OIDIPOS FRENIN*

Edrychwch eto ar ddechrau'r ddrama hyd at y pwynt lle mae Kreon yn dod i mewn.

- (a) Dadansoddwch y ffyrdd y mae Sophocles yn creu tensiwn yn yr olygfa hon a rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Sut mae Sophocles yn dramateiddio thema balchder yn *Oidipos Frenin*? Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

2. *HAMLET*

Edrychwch eto ar Act 1, Golygfa 5, hyd at y pwynt lle mae'r Ysbryd yn mynd oddi ar y llwyfan.

- (a) Dadansoddwch y ffyrdd y mae Shakespeare yn creu tensiwn yn yr olygfa hon a rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Sut mae Shakespeare yn dramateiddio thema diffyg pendantrwydd yn *Hamlet*? Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

3. *Y GELLI GEIRIOS*

Edrychwch eto ar ddiwedd y ddrama, o'r pwynt lle mae Varya yn gorwedd yn llefain ar y llawr hyd at ddiwedd y ddrama.

- (a) Sut mae Chekov yn creu tensiwn yn yr olygfa hon? Rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Sut mae Chekov yn dramateiddio thema newid yn *Y Gelli Geirios*? Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

4. *OH WHAT A LOVELY WAR*

Edrychwch eto ar ddiwedd y ddrama, o'r pwynt lle mae milwyr Ffrainc yn ffurfio llinell yn barod i symud ymlaen hyd at ddiwedd y ddrama.

- (a) Sut mae Littlewood yn creu tensiwn yn yr olygfa hon? Rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Sut mae Littlewood yn defnyddio caneuon, tryloywderau (*slides*) a phenawdau yn y ddrama? Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

5. *Y CROCHAN*

Edrychwch eto ar ddiwedd y ddrama, o'r pwynt lle mae Proctor yn rhwygo'r papur hyd at ddiwedd y ddrama.

- (a) Sut mae Miller yn creu tensiwn yn yr olygfa hon? Rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Sut mae Miller yn dramateiddio thema brad yn *Y Crochan*? Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

6. *MAM GWROLDEB A'I PHLANT*

Edrychwch eto ar Olygfa 11, o'r pwynt lle mae Katrin yn dringo ar y to hyd at ddiwedd yr olygfa.

- (a) Sut mae Brecht yn creu tensiwn yn yr olygfa hon? Rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Sut mae Brecht yn defnyddio caneuon yn y ddrama? Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

7. *TY'AR Y TYWOD*

Edrychwch eto ar ddechrau Act 2, hyd at y pwynt lle mae Gŵr y Ffair yn dweud:

'yn yr ystafell yma. . .be' sgin ti i'w ddweud am hynna'r hen ddyn?'

- (a) Sut mae Parry'n creu tensiwn yn yr olygfa hon? Rhowch eich syniadau ar gyfer ei llwyfannu. [20]
- (b) Trafodwch sut mae Parry'n defnyddio effeithiau theatraidd i danlinellu ei themâu. Efallai y byddwch yn dymuno canolbwyntio ar ddwy neu dair golygfa allweddol yn eich ateb. [30]

ADRAN B

Atebwch un cwestiwn o'r adran hon ar y testun arall a astudiwyd gennych.

Mae'r adran hon yn asesu eich gallu i:

- ymchwilio i destunau dramatig a chyd-destunau damcaniaethol, eu dadansoddi a'u gwerthuso, gan gynnwys amgylchiadau hanesyddol a diwylliannol, amodau a chonfensiynau perfformio;
- nodi'r berthynas rhwng y testun a'r perfformiad.

Dylech gyfeirio at eich profiadau ymarferol yn y cwrs yn gyffredinol (naill ai trwy actio, sgiliau technegol neu ymweliadau â'r theatr), lle ystyriwch y bydd y fath wybodaeth yn eich cynorthwyo i ateb y cwestiwn.

1. *OIDIPOS FRENIN*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]

2. *HAMLET*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]

3. *Y GELLI GEIRIOS*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]

4. *Y CROCHAN*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]

5. *OH WHAT A LOVELY WAR*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]

6. *MAM GWROLDEB A'I PHLANT*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]

7. *TŶ AR Y TYWOD*

Dewiswch **dair** golygfa/**dri** darn o'r ddrama a rhowch eich syniadau ar gyfer eu llwyfannu. Rhaid i chi gyfeirio yn eich ateb at y ffordd y byddai'r ddrama wedi cael ei llwyfannu'n wreiddiol. [40]